

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/33094-3
Saksbehandler Siv Løvaas

Utvalg	Møtedato
Fylkesutvalget	17.12.2024

Høringsinnspill - forslag til ny lov om besøksbidrag

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Fylkeskommunedirektøren stiller seg bak forslag til lov om besøksbidrag lagt frem av nærings- og fiskeridepartementet 19.11.24 og mener at påslag på kommersiell overnatting er en god og rettferdig måte å innføre besøksbidrag på.
2. Fylkeskommunedirektøren mener besøksbidraget bør kunne sesongjustertes – for å legge til rette for bedre spredning i besøk gjennom året.
3. Fylkeskommunedirektøren mener at ordningen kan være frivillig for kommunene å innføre, men at det må legges til rette for regionvise samarbeid siden overnattingstilbud og opplevelse ikke følger kommunegrenser.
4. Fylkeskommunedirektøren mener at fylkeskommunen bør ha ansvar for å fordele besøksbidraget regionvis for å sikre at reisemål med størst behov blir prioritert.

Vedlegg

horingsnotat-offentlig-horing-18.11.2024-final4441118

horingsnotat-om-forslag-til-lov-om-besoksbidrag-horing4439789

Sammendrag

Nærings- og fiskeridepartementet sendte forslag til ny lov om besøksbidrag på høring 19.11.24. Regjeringen følger med dette opp Hurdalsplattformens ambisjon innenfor reiselivspolitikken om å gi kommunene mulighet til å innføre et besøksbidrag. Kommunene gis i lovforslaget frivillig adgang til å kreve inn besøksbidrag i form av overnattingsavgift på inntil 5 % av overnattingspris. All kommersiell overnatting inngår i ordningen, inkludert delingsplattformer som Airbnb.

Saksopplysninger

Dette er første fase av regjeringens besøksbidragsprosjekt. I denne fasen hører departementet et lovforslag som gir kommunene mulighet til å kreve inn avgift fra overnattingstjenester. I tillegg ønsker departementet i høringen å synliggjøre mulighetsrommet kommunene i dag har til å kreve inn inntekter fra parkering og frabesøkende cruiseskip. I fase to vil departementet utrede et besøksbidrag fra cruisevirksomhet, med mål om å innføre dette.

Løsningen som departementet foreslår, innebærer at inntektene fra avgiften i sin helhet går til den respektive kommune og må benyttes til reiselivsrelaterte fellesgoder. Overnattingsavgiften defineres som en avgift som pålegges den som tilbyr overnatting mot betaling. Formålet med å gi kommunene handlingsrom til å innføre en kommunal overnattingsavgift, er å finansiere reiselivsrelaterte fellesgoder. Ordningen med besøksbidrag kan både ses som et verktøy for å begrense besøk eller å heve kvaliteten på reiselivsoplevelsen.

Ordningen med overnattingsavgift foreslås å være frivillig å innføre for kommunene. Departementet foreslår at det settes et øvre tak for avgiften på fem prosent av overnattingsprisen ekskl. merverdiavgift, men det er anledning til å sette et lavere nivå.

Vurderinger

Det er etter fylkeskommunedirektørens oppfatning bra at besøkende får mulighet til å bidra til å bevare og utvikle kvalitetene på et reisemål. Samtidig er det komplisert å enes om en skatt som alle interessenter vil oppleve som rettferdig og som samtidig er mulig å innkreve. Det ideelle ville vært å knytte et *nasjonalt* besøksbidrag på transportsektoren som foreslått av Reisemålsutvalget (NOU 2023:10), siden det er transportsektoren som står for den største andelen av utslipp, men vi forstår at dette ikke er mulig å gjennomføre på grunn av gjeldende lovverk. Etter fylkeskommunedirektørens oppfatning er påslag på overnatting derfor det mest fornuftige alternativ for innføring av besøksbidrag.

Fylkeskommunedirektøren mener det bør legges til rette for at besøksbidraget kan justeres etter sesong, slik at det blir et verktøy for å styre besøk til perioder med ledig kapasitet. En større spredning i besøk gjennom året vil bidra til å skape flere helårsarbeidsplasser samt bøte på utfordringer med trengsel.

Fylkeskommunedirektøren mener det er en god tanke at bidrag blir frivillig for kommunen å innføre. Kommuner og reisemål i Norge har ulike utfordringer og det kan være fornuftig at kommunene selv kan vurdere om de ønsker å ta i bruk denne muligheten. Samtidig er det utallige eksempler på at opplevelsen - og med det behovet for å forvalte og utvikle reiselivsrelaterte fellesgoder – ligger i én kommune, mens overnattingstilbudet ligger i en annen. Fylkeskommunedirektøren mener derfor at det må legges godt til rette for regionale eller fylkesvises samarbeid, både med tanke på innføring, innkreving og finansiering av fellesgoder.

Fylkeskommunedirektøren mener at fylkeskommunen bør fordele besøksbidraget, slik det var skissert i NOU: 2023:10, og dermed bidra til at besøksbidraget fordeles der behovet for reiselivsrelatert fellesgodefinansiering er størst.

Regionplan Agder 2030

Regionplan Agder gir en rekke føringer for hva og hvordan fylkeskommunen skal innrette sin satsing i et besøksperspektiv. De to førende prinsippene «vi tar hele Agder i bruk» og «vi tar vare på det vi har» er og førende for fylkeskommunens arbeid med reiseliv.

I tillegg er en rekke momenter som direkte eller indirekte handler om reiseliv en del av mulighetsbilde knyttet til de tre bærekraftsprinsippene klima og miljø (1), sosial (2-3) eller økonomisk bærekraft (4): 1) Vi tar grønne reisevalg i hele regionen, 2) Agder er kjent som en nyskapende og mangfoldig kulturregion, 3) samarbeid mellom frivillig og offentlig sektor, academia og næringsliv om kultur skaper attraktivitet, sosial inkludering og økonomisk utvikling i hele Agder og 4) Agder er en attraktiv region å besøke, med et variert og mangfoldig tilbud basert på kunst-, kultur og kulturarv, tilrettelagte naturoplevelser og lokale mattradisjoner.

Økonomiske konsekvenser

Høringsinnspillet har ingen økonomiske konsekvenser for Agder fylkeskommune.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren er positiv til at det innføres besøksbidrag på overnatting, men at besøksbidraget må kunne justeres etter sesong, og at ordningen er frivillig å innføre for kommunene. Videre mener fylkeskommunedirektøren at må det legges til rette for regionale samarbeid hvor fylkeskommunen har ansvar for å fordele besøksbidraget tilbake til reiselivsrelaterte fellesgoder, som skissert i NOU 2023:10.

Kristiansand, 02.12.2024

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør